

Uzņēmējdarbības vide

Darbaspēks un nodarbinātība

Nodarbinātība

Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits Grieķijā 2012.gada 4.ceturkšņa beigās bija 4 977 500 iedzīvotāju (53%), no kuriem nodarbināti bija 3 681 926 (74%) un bez darba – 1 295 535 iedzīvotāju. Nodarbināto skaits salīdzinājumā ar 2012.gada 3.ceturksni bija samazinājies par 1,5% un salīdzinājumā ar 2011.gada 4.ceturksni – par 6,4%. Visvairāk strādājošo bija vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā – 17,8%; lauksaimniecībā – 13,2%; ražošanā – 9,5%; valsts pārvaldē – 9,5%, izglītība – 7% un celtniecībā 5.1%.

Bezdarba līmenis Grieķijā vēsturiski ir turējies 9 – 11% robežās, lai gan 2008.gadā tas sasniedza viszemāko rādītāju - 7,7%. Pēc tam tas sāka pieaugt, 2010.gadā jau sasniedzot 12,5%, 2011.gadā – 17,6% un 2012.gada 4.ceturkšņa beigās – 26%. Salīdzinājumā ar 2011.gada 3.ceturksni bezdarbnieku skaits bija pieaudzis par 26.3%. 2013.gada sākumā bezdarbs turpināja pieaugt un jau martā sasniedza 26.8%.

Avots: <http://www.statistics.gr>

Darba likumdošana

Nošlēdzot darba līgumu, darba attiecībās Grieķijā drīkst stāties persona, kas ir sasniegusi 15 gadu vecumu. Nav obligāta prasība noslēgt darba līgumu rakstiski. Tomēr ir prasība divu mēnešu laikā pēc darba uzsākšanas noslēgt rakstisku vienošanos, kurā ir atrunātas abu pušu saistības, kā arī rakstiska informācija attiecībā uz noteiktiem nodarbinātības aspektiem: darba vietas, amata nosaukums, darba līguma ilgums, darbinieka tiesības un pienākumi, atalgojums un tā izmaksa, darba stundu ilgums, darba attiecību izbeigšanas nosacījumi, u.c. būtiska informācija.

Rakstisks darba līgums ir jānoslēdz nestandarta nodarbinātības gadījumā (nepilna laika darbs, gabaldarbs, attālinātais darbs, darbs mājās un tam līdzīgas darba formas), kas 15 dienu laikā kopš tā noslēgšanas ir jāiesniedz vietējā Darba inspekcijā.

Darba diena ilgst 8 stundas, darba nedēļa - 40-48 stundas (pēc 1932. gada 27.jūnija Prezidenta dekrēta darba nedēļā Grieķijā ir 6 dienas, savukārt, 1984. gada 14.februārī tika noslēgts Kolektīvais līgums, kur darba nedēļas garums tika noteikts 5 darba dienas, kas tiek arī pārsvarā pielietots mūsdienās).

Ikgadēja atvaļinājuma ilgums ir atkarīgs no darba nedēļas garuma un darba stāža:

- 20-22 dienas, ja darba nedēļā ir 5 dienas; 24 – 26 dienas, ja darba nedēļā ir 6 dienas;
- pēc 10 nostrādātajiem gadiem uzņēmējdarbība un pēc 12 nostrādātajiem gadiem kopumā – 25 dienas, ja darba nedēļā ir 5 dienas, un 30 dienas – ja darba nedēļā ir 6 dienas.

Attiecībā uz darba līguma laušanu, darba devējs var arī iepriekš neinformēt darbinieku par atlaišanu un lauzt darba līgumu jebkurā brīdī. Grieķu likumdošana neuzliek par pienākumu pamatot atlaišanas iemeslu, tomēr darba devējam ir pienākums izmaksāt darba līguma laušanas kompensāciju.

Ja darba devējs izvēlas iepriekš paziņot par darba līguma laušanu, tad šis periods ir atkarīgs no darba stāža, sākot ar 1 mēnesi iepriekš (darba stāžs 1-2 gadi) līdz pat 6 mēnešiem iepriekš (darba stāžs 20 gadi).

Darba ņēmējam par savu lēmumu izbeigt darba attiecības ir jāpaziņo darba devējam rakstiski vismaz 5 dienas pirms paredzamās aiziešanas. Parasti līguma laušanas kompensācija šajā gadījumā netiek piemērota.

Grieķijā ir izplatīta prakse izmaksāt 13. algu kā Ziemassvētku prēmiju, papildus arī pusi no algas apmēra kā Lieldienu un pusi kā vasaras atvaļinājuma dāvanas.

Pēc Eurostat datiem minimālā darba alga Grieķijā 2012. gadā bija ir 876,62 EUR.

Kopējā likme iemaksām sociālās apdrošināšanas fondā ir 45,06%: 28,56% maksā darba devējs un darbinieka iemaksas ir 16,50%.

Pensionēšanās vecums ir 65 gadi, kas tiks palielināts līdz 67 gadiem 2014.gadā.

Avots: www.labourlawnetwork.eu

Uzņēmējdarbības formas

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (EPE)

Minimālais pamatkapitāls EPE sabiedrības gadījumā ir 18 000 EUR. Dibināšanas laikā pamatkapitālam jābūt apmaksātam, un vismaz puse no tā jāapmaksā naudā. Parasti minimālais dalībnieku skaits ir divi. EPE ir ļoti populāra uzņēmējdarbības forma Grieķijā ierobežotās atbildības dēļ. Finanšu pārskatiem ir ar likumu noteiktas prasības.

Akciju sabiedrība (AE)

Minimālais pamatkapitāls AE sabiedrības gadījumā ir 60 000 EUR. Šī ir standarta uzņēmējdarbības forma lielām, publiskām sabiedrībām, savukārt individuālie komersanti to plaši izmanto elastības dēļ. AE ir nepieciešama valde un revidenti.

Personālsabiedrība

Personālsabiedrība var pastāvēt pilnsabiedrības (OE) vai komandītsabiedrības (EE) formā. Ārvalstu ieguldītāji parasti dod priekšroku komandītsabiedrībām (EE) ar ierobežotu atbildību. Minimālais partneru skaits ir divi, minimālais pamatkapitāls nav noteikts, bet parasti tas ir 1000 EUR. Personālsabiedrībai ir daudz zemāks normatīvi tiesiskā regulējuma līmenis.

Filiāle

Ārvalstu mātes uzņēmumam jāatbilst Grieķijas pamatkapitāla prasībām, kā arī ārvalstu mātes uzņēmums atbild par filiāles juridiskajiem un nodokļu darījumiem. Tā jāreģistrē Grieķijas iestādēs. Minimālais direktoru skaits ir viens; nav formālu prasību attiecībā uz pārskatiem. Jāieceļ vietējais pārstāvis, kas individuāli un solidāri atbild par nodokļu nomaksu. Var būt nepieciešama arī bankas garantija

Avots: <http://www.investingreece.gov.gr/>

Nodokļu sistēma

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Grieķijā ir progresīvais ienākuma nodoklis un tā likmes kopš 2011.gadā ir no 0-45% atkarībā no ienākumu apmēra.

Nodokļu likme %	Nodokļu bāze (EUR)
0	1-12 000
18	12 001 – 16 000
24	16 001 – 22 000
26	22 001 – 26 000
32	26 001 – 32 000
36	32 001 – 40 000
38	40 001 – 60 000
40	60 001 – 100 000
45	100 001 un vairāk

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Grieķijā atšķiras ienākuma nodokļa likme nesadalītai un sadalītai peļņai. Sadalīta peļņa tiek aplikta ar nodokli, kura likme ir 40%.

Savukārt, 2013. gadā uzņēmuma ienākuma nodoklis no nesadalītas peļņas ir 21%, un ir paredzēts, ka tas tiks samazināts par 1% gadā, līdz 2014. gadā sasniegs 20%.

Līgumsabiedrībām ienākuma nodokļa likme ir 25%, izņemot komplementārā partnera ienākuma daļu, kas tiek aplikta ar 20%.

Pievienotās vērtības nodoklis

Grieķijā PVN pamatlíkme ir 23 %. Rezidentiem ir jāmaksā PVN, ja:

- uzņēmumus nodarbojas ar preču pārdošanu un gada apgrozījums sasniedza 10 000 EUR;
- uzņēmums nodarbojas ar pakalpojumu sniegšanu un apgrozījums sasniedza 5 000 EUR;
- uzņēmums nodarbojas gan ar preču pārdošanu, gan ar pakalpojumu sniegšanu un apgrozījums sasniedza 10 000 EUR.

Nerezidentiem, kas veic attālinātu preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu, ir jāreģistrējas par PVN maksātājiem, apgrozījumam sasniedzot 35 000 EUR.

Atsevišķām preču grupām tiek piemērota samazinātā nodokļu likme, piemēram:

- 1) Medicīnas precēm un pārtikas produktiem – 13%
- 2) Grāmatām un avīzēm – 6,5 %

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nodokļa likmes svārstās no 0,1% -1%, nekustāmiem īpašumiem, kuru vērtība pārsniedz 5 milj. EUR – 2%. Nekustamie īpašumi, kuru vērtība nepārsniedz 200 000 EUR, ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma nodokļa.

Avoti:

http://www.pkf.com/media/387068/greece_2012.pdf

www.deloitte.com (Greece Highlights 2013)

<http://www.worldwide-tax.com/greece>